

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ŠPECIFICKÉ PRACOVISKO
KEŇA - KWALE
2015**

Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Úvod

Slovenská oficiálna rozvojová pomoc je nasmerovaná do Kene, jednej z troch programových krajín a orientuje sa na sektorové priority zdravotníctvo, vzdelávanie, poľnohospodárstvo a ľudské práva.

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave (ďalej TU FZaSP), už od roku 1998, svojimi rozvojovými aktivitami participuje na plnení sektorových priorít, ako napríklad zlepšovaním dostupnosti kvalitnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti, prispievaním k znižovaniu podvýživy, preventívnymi aktivitami, prenosom expertízy, rozširovaním vedomostí a realizáciou vzdelávacích aktivít.

Ciele špecifického pracoviska

TU FZaSP má špecifické pracovisko situované v regióne Kwale a jeho cieľmi sú:

- vedecko-pedagogická činnosť v oblastiach verejného zdravotníctva, tropickej medicíny, sociálnej práce, ošetrovateľstva a laboratórnych metód,
- rozvojová činnosť v oblastiach vzdelávania, ľudských práv, zdravia a budovania kapacít.

Lokálni partneri a zainteresované subjekty

TU FZaSP podpísala dňa 30.októbra 2013 s *regionálnou nemocnicou Kwale (Kwale District Hospital)* Memorandum o porozumení na obdobie piatich rokov (2013-2018). Podpísané memorandum je posilnením vzájomnej spolupráce pri realizácii aktivít v oblastiach zdravotníctva, vzdelávania, výskumu, publikačnej činnosti a i. Na základe podpísaného memoranda plánujeme realizovať vzdelávacie a tréningové aktivity pre komunitných a zdravotníckych pracovníkov v oblasti podvýživy (IMAM= Integrated Management of Acute Malnutrition, IYCF=Infant and Young Child Feeding), hlásenie výskytu infekčných ochorení, poskytovania zdravotnej starostlivosti HIV pacientom. Priestor je vytvorený pre všetky štyri študijné odbory na našej fakulte, a to sociálna práca, verejné zdravotníctvo, ošetrovateľstvo, laboratórne a vyšetrovacie metódy.

Vo vedení nemocnice je Dr. Hajara Al Busaidy.

TU FZaSP v rámci detašovaného pracoviska v Kwale nadviazala spoluprácu s viacerými miestnymi organizáciami a inštitúciami:

- *AGA KHAN Community Health Department*
- *KEMRI – Kenya Medical Research Institute*
- *Ministry of Gender and Social Services*
- *District Gender and Social Development Office*
- *Matuga Sub-county Public Health Office*
- *Nagasaki University*
- *Aphia Plus*
- *Mercy USA*
- *Kenya Medical Training College v Msambweni* (Dňa 6.9.2013 podpísané Memorandum o porozumení na obdobie 3 rokov. Dohodnutá spolupráca zahŕňa prednáškové činnosti a vzájomného obohacovania sa medzi pracovníkmi TU a odborníkmi z Kenya Medical

Training College v Msambweni v odboroch verejné zdravotníctvo a ošetrovateľstvo, spoločné projekty, výskum, mobility pedagógov zo slovenskej i kenskej strany a i.).

Financie

Aktivity špecifického pracoviska v Keni v regióne Kwale v danom období finančne podporili:

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky prostredníctvom dotácie na zabezpečenie prevádzky špecifického pracoviska,
- OZ Albert, ktoré bolo založené a funguje na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce
- súkromní sponzori.

Menný zoznam osôb zabezpečujúcich prevádzku špecifického pracoviska v Keni v danom časovom období za TU FZaSP

V mesiacoch marec – apríl 2015 to bola jedna zahraničná pracovná cesta na špecifické pracovisko v Kwale v počte troch ľudí (Mgr. Dudáková, Mgr. Jakubcová, Dr. Kráľová). V mesiacoch november – december 2015 bola jedna zahraničná pracovná cesta na špecifické pracovisko v Kwale v počte jednej osoby (Dr. Zuzana Kráľová).

➤ Vedúci zamestnanci:

1. PhDr. Zuzana Kráľová, PhD.

➤ Doktorandky:

1. Mgr. Denisa Jakubcová /KVZ/
2. Mgr. Katarína Dudáková /KVZ/

Zrealizované aktivity a malé granty na špecifickom pracovisku v Keni/na Slovensku

KEŇA

1. Monitoring zberu údajov prostredníctvom tabletov cez webovú aplikáciu minigrantu *„Zefektívnenie zberu, spracovávanía a analýzy dát v nutričných centrách v Kwale regióne pomocou mobilnej IT technológie“* (spustenie grantu v júni 2014). Údaje sa pravidelne nahadzujú do štyroch vytvorených databáz. K 31.decembru 2015 skončil 18 mesačný zber dát. Priebežne zozbierané údaje sa štatisticky spracovali a vyhodnotili pre vedeckú konferenciu v Kwale a v Trnave október 2015.
2. Monitoring prebiehajúcej E-learningovej výučby MS Office 2010/Windows7 v troch nutričných centrách, ktorá bola zahájená v máji 2014. Komunitní zdravotnícki pracovníci naďalej pokračujú v rozširovaní počítačových znalostí a posilňovaní počítačových zručností.
3. V mesiacoch marec – apríl 2015 sa zrealizovali dva fakultné mikrogranty doktorandiek z odboru verejné zdravotníctvo, čím sa im umožnilo participovať na realizácii aktivít na špecifickom pracovisku v Kwale. Lokálny partner ohodnotil prácu oboch doktorandiek pochvalnými listami. Išlo o tieto minigranty:

- Mgr. Denisa Jakubcová : **„Hodnotenie potrieb zdravotníckych pracovníkov vykonávajúcich hlásnu službu surveillance v regióne Kwale“** ... Ide o nadviazanie na pilotný projekt *Zlepšenie úspešnosti ochrany obyvateľov regiónu Kwale pred infekčnými ochoreniami pomocou mobilnej IKT technológie*. V rámci pilotného projektu bolo zavedené hlásenie výskytu prenosných ochorení a stavov spojených so zdravím populácie v regióne Kwale zo zariadení Kwale District Hospital, Mkongani Model Health Center a Provincial Rural Health Training Center Tiwi. Na podklade spracovania dotazníkového prieskumu sa zistilo, že 100% respondentov pociťuje potrebu pre účasť v tréningu špecificky zameraného na realizáciu surveillance.
 - Mgr. Katarína Dudáková : **„Hodnotenie potrieb vzdelávania zdravotníckych a komunitných zdravotníckych pracovníkov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť pacientom s HIV v regióne Kwale“** ... ide pilotný projekt. Výsledkom terénneho výskumu je potvrdenie potreby uskutočniť vzdelávací tréning zdravotníckym pracovníkom v oblastiach manažmentu oportunistických infekcií, ART, poskytovanie poradenstva a zefektívniť zber a analýzu dát. Strediskám taktiež chýba kvalitné technické vybavenie pre adekvátny pracovný výkon.
4. V mesiacoch november – december 2014 sa začala prvá časť fakultného mikrograntu s názvom **„Studňa pre Mkongani Model Health Centre“**. V mesiacoch marec – apríl 2015 prebehla druhá časť mikrograntu s cieľom dokončiť inštalačné a elektroinštalačné práce. Cieľ bol splnený. Ak sa podarí získať ďalšie finančné prostriedky, dokončia sa inštalačné práce v zdravotnom stredisku, a voda nebude tak pumpovaná len do tanku, ale aj do sanity v ambulanciách, nutričnom centre a pôrodnici.
 5. **Data Review Meeting** – zistené výsledky minigrantov oboch doktorandiek boli odprezentované dňa 4.apríla 2015 na Data Review Meetingu. Stretnutie sa vždy koná raz do mesiaca, v prvý týždeň nového mesiaca. Organizátorom je Office of the Matuga Sub-county, Medical Officer of the Health, Kwale District Hospital, Ministry of Health, Kwale county. Stretnutia sa pravidelne zúčastňujú zástupcovia všetkých 20tich zdravotníckych stredísk a 5tich súkromných zdravotníckych stredísk v rámci Matuga Sub-county. Zástupcovia jednotlivých stredísk sú povolaním zdravotnícki pracovníci a komunitní zdravotnícki pracovníci. Cieľom stretnutia je prezentovať pripravované kampane, ako napr. očkovania, nové nutričné programy, prevencie rôznych ochorení, zrealizované výskumy, hodnotenie supervízií a pod. Okrem toho sa na stretnutí prezentujú zozbierané dáta z každého zdravotníckeho strediska za daný predchádzajúci mesiac, ako napr. dáta respiračných ochorení, hlásenie infekčných ochorení, HIV/AIDS, podvýživa, a pod.
 6. Na základe nového partnerstva s Kenya Medical Training College v Msambweni, a to konkrétne oblasť vzdelávania a posilňovania zručnosti učiteľ, doktorandka Mgr. Jakubcová poskytla dve prednášky pre 110 študentov, odborov ošetrovatelstvo a verejné zdravotníctvo, štatistické spracovanie dát – konkrétne miery centrálnej tendencie.
 7. V marci a apríli 2015 boli vypracované a odoslané na schválenie dva projektové návrhy na realizáciu rozvojových aktivít v regióne Kwale prostredníctvom výzvy Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Nairobi s finančnou podporou MZVaEZ - SlovakAid vo výšky 5000 eur/grant. Projekt **„Out-reach programme in Matuga sub-county“** v spolupráci s Kwale District Hospital bol schválený a dňa 18.augusta 2015 podpísaním kontraktu aj zahájený. Cieľom tohto malého grantu je podpora práce v teréne – v komunitách prostredníctvom

vybavenia troch nutričných centier motorkami a bicyklami, ako prostriedky umožňujúce transport ku klientovi do jeho prirodzeného prostredia.

Projekt „*The borehole water for Mkwangani Model Health Centre*“ v spolupráci s Kwale Health Project, nebol schválený.

8. Počas pracovnej cesty november – december 2015 sa podarilo dohodnúť nové Memorandum o spolupráci s KMTC Msambweni pre roky 2016 – 2019, taktiež Memorandum o spolupráci s novým partnerom Msambweni nemocnicou v rámci Msambweni sub-county v Kwale county na 5 rokov pre TU FZaSP a pre OZ Albert. Všetky memorandá sú v procese prípravy.
9. S lokálnym partnerom Kwale District Hospital, v novembri-decembri 2015, bola dohodnutá spolupráca na budúcom veľkom projekte zameranom na vzdelávacie tréningy, a potvrdené to je vystaveným Podporným listom z Ministry of Health v rámci Kwale county pre TU FZaSP a pre OZ Albert.
10. Novoakreditovaný študijný program „Vzdelávanie a zdravotníctvo v rozvojovej spolupráci“, po prerokovaní s hlavnými zástupcami Ministry of Education na národnej i regionálnej úrovni v Keni – Kwale county, chceme spustiť od septembra 2017 vo spolupráci fakúlt Pedagogickej a FZaSP v regióne Kwale. Rokovaní sa zúčastnil prof. Braňo Púpala (PdF TU), prof. Tata Mbugua (Scranton University) a Dr. Zuzana Kráľová (FZaSP TU).

SLOVENSKO

11. Pokračovanie Afrického fóra na TU FZaSP v rámci aktivít špecifického pracoviska v Keni na Slovensku. V roku 2015 sa konalo jedno Africké fórum, a to v letnom semestri dňa 12. mája 2015.
12. V rámci rozširovania vedomostí širšej verejnosti o rozvojových aktivitách TU FZaSP v spolupráci s OZ Albert sa uskutočnila prednáška v Centre pomoci pre rodinu v Trnave pre deti a dospelých počas Denného tábora, dňa 13. augusta 2015.
13. Účasť na zasadnutí slovenskej časti Spoločnej slovensko – kenskej komisie pre kultúru, školstvo a vedu, dňa 18. júna 2015 na MZVaEZ SR, ako prizvaný odborník.

Špecifické pracovisko v Keni umožnilo počas roka 2015 fakultným vedeckým pracovníkom, učiteľom a doktorandom participovať na realizácii aktivít, čo smeruje k zvýšeniu úrovne výučby na TU FZaSP, rozširuje ich poznatky a zručnosti, a zároveň tiež znamená prenos expertízy na miestnych odborníkov a pracovníkov pôsobiacich v Kwale.

Medializácia/Publikačná činnosť

1. Majdan, M., Švaro, M., Kráľová, Z., Muendo, R.M., Taylor, M.S.: *Effectiveness of various ventilation systems in reducing exposure to biomass related particles: A real-life experiment*. In Annals of Tropical Medicine and Public Health. May-June 2015, Vol 8, Issue 3, p.45-49.
2. Majdan, M., Švaro, M., Bodo, J., Taylor, M.S., Muendo, R.M.: *Assessment of the biomass related indoor air pollution in Kwale district in Kenya using short term monitoring*. In African Health Sciences. September 2015, Vol 15, Issue 3, p.972-981.

3. Krajčírová, M.: ***Druhá šanca na život.*** In Slovenka, Číslo 1-2/2015, Ročník 66, ISSN 0231-6676. (článok o Dr. Kráľovej a Mgr. Németovi)
4. Kráľová, Z., Jakubcová, D.: ***Management of acute malnutrition: Results of nutrition care for children aged under five in three centres in Kwale County in Kenya.*** In Language Competence in the Science. Book of Scientific Articles. Trnava, October 2015, p.110-114. ISBN: 978-80-8082-862-2 (AED Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách)
5. Kráľová, Z., Jakubcová, D., Chidzugah, F.: ***Results of nutrition care for children under five in three nutrition centres: Kwale, Mkongani and Tiwi.*** In Kwale County Second Health Scientific Conference. Abstracts. Kwale County, October 2015, p.43-45.
6. Jakubcová, D., Rusnáková, V., Kache, H.: ***Needs for training in notifiable disease surveillance in healthcare workers, Matuga sub-county, Kenya.*** 2nd V4 Conference on Public Health 2015 : Health for Public, Public for Health : abstracts / Piotr Romaniuk, Kamil Maciag (eds.). - 1. vyd. - Lublin : Tygiel, 2015. - 85 s. - ISBN 978-83-65272-14-0.. - Spôsob prístupu: <http://www.v4-publichealth.eu/> (AFG Abstrakt príspevku zo zahraničných konferencií)
7. Jakubcová, D., Rusnáková, V., Kache, H.: ***Needs for training in notifiable disease surveillance in healthcare workers, Matuga sub-county, Kenya. Zborník fulltextov je v tlači, bude publikovaný v roku 2016.*** (AFC Publikované príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách)
8. Dudáková, K., Grendová, K., Mwavita, J.: ***Training of health workers in providing antiretroviral therapy HIV positive patients in Matuga Sub-County.*** In Language Competence in the Science. Book of Scientific Articles. Trnava, October 2015, p.87-90. ISBN: 978-80-8082-862-2 (AED Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách)
9. Dudáková, K., Grendová, K., Mwavita, J.: ***Training health workers providing health care to patients with HIV in the region Kwale.*** 2nd V4 Conference on Public Health 2015 : Health for Public, Public for Health : abstracts / Piotr Romaniuk, Kamil Maciag (eds.). - 1. vyd. - Lublin : Tygiel, 2015. - 85 s. - ISBN 978-83-65272-14-0.. - Spôsob prístupu: <http://www.v4-publichealth.eu/> (AFG Abstrakt príspevku zo zahraničných konferencií)
Správu vypracovala:

PhDr. Zuzana Kráľová, PhD. – vedúca špecifického pracoviska v Keni od 1.10.2013

FOTODOKUMENTÁCIA:

Obrázok č.1: Realizácia projektov doktorandiek z Katedry VZ

Obrázok č.2: Data Review Meeting

Obrázok č.3: Kwale a Msambweni KMTC rokovanie

Obrázok č.4: Msambweni KMTC prednáška

Obrázok č.5: Rokovanie s Ministrom školstva v rámci Kwale County

